

WARME SCHOLEN EEN INITIATIEF VAN

Gavoorgeluk

Dit najaar starten we een nieuw project 'Warme Scholen'. Met dit project willen we de komende drie jaren scholen ondersteunen bij het creëren van de nodige condities om leerlingen goed in hun vel te laten voelen, en dit op een veilige en warme plek, zodat ze veerkrachtiger worden voor de toekomst. Het project is een initiatief van het Fonds Gavoorgeluk, dat ijvert voor de preventie van depressie en suïcide in Vlaanderen. Aan het woord Jan Toye, één van de stichters van het fonds.

FOTO: Jeroen De Vroede

Jan Toye was jarenlang een fervent ondernemer. Hij was eigenaar van de brouwersgroep Palm. Sinds de dood van zijn zoon heeft hij het roer volledig omgegooid. In 2005 richtte hij samen met Marc Vande Gucht de vzw Gavoorgeluk op, waar hij sindsdien heel wat van zijn tijd in steekt. In 2010 werd de eerste prijs Gavoorgeluk uitgereikt. Sinds 2012 financiert de stichting een leerstoel aan de KU Leuven rond hoogbegaafdheid en het welbevinden bij jongeren. Nadat de activiteiten van de vzw en stichting in 2014 werden ondergebracht in het Fonds Gavoorgeluk bij De Koning Boudewijnstichting, werd in 2015 het startsein gegeven voor een nieuw project 'Warme Steden'. Dit najaar start de begeleiding van 50 scholen naar een warme school.

Interview met een maatschappelijk gedreven ondernemer, Jan Toye

Vanuit welke maatschappelijke drijfveren wil jij warme scholen organiseren?

"Ik verloor mijn 21-jarige zoon Christoph door suïcide. Hij was hoofdbegaafd, hoogsensitief, perfectionist en introvert, een dodelijke cocktail blijkt. Pas nadien kom je tot het besef dat deze wereld aanvaarden voor veel jongeren niet zo evident is. Samen met Marc vande Gucht, een andere nabestaande vader, hebben wij ons voorgenomen voor andere jongeren in Vlaanderen te doen wat wij voor onze eigen kinderen niet meer kunnen doen. Wij richtten het Fonds Gavoorgeeluk op bij de Koning Boudewijnstichting. Een door Gavoorgeeluk mede gefinancierd onderzoek heeft aangetoond waarom er in Vlaanderen twee keer meer suïcides zijn dan in Nederland: 1/ een Vlaming scoort laag op vlak van emotionele expressievaardigheid, 2/ in Vlaanderen heerst een groot stigma t.a.v. een mentale dip, en 3/ psychotherapeutische hulp is bij ons duur want (nog) niet terugbetaald.

Gavoorgeeluk heeft gekozen niet om branden te blussen maar om aan beleidsonderbouwende universele preventie te doen. Wij willen de 'binnenvetterij' van de Vlaming aanpakken, emoties bespreekbaar maken, hem aanleren dat emoties uiten en zich kwetsbaar opstellen bevrijdend werkt. Want ja, 'het scheelt als je deelt!' Daarvoor heeft Gavoorgeeluk het project 'Warme Steden' gelanceerd: vijf centrumsteden in Vlaanderen (Brugge, Gent, Leuven, Turnhout en Genk) worden begeleid om binnen de 'Kadermethodiek Gezonde Gemeente' en via integrale aanpak te maken dat elk kind en jongere, van 0 tot 24 jaar, zich goed in zijn vel voelt. Het project 'Warme Scholen' is daarbij een centraal actiepoint, naast algemene awareness campagnes gedragen door de mascotte 'Warme William' en met de slogan: "Zit je met iets, praat erover, want het scheelt als je deelt!"

Waarom heb je gekozen voor Flanders Synergy als partner?

"De creatie van een laagdrempelig huis voor jongeren is een belangrijk onderdeel van het actieplan van Warme Stad Gent en Flanders Synergy begeleidt daarbij de co-creatie met de jongeren. Daar ontmoette ik Tom Van Acker die mij vertelde hoe Flanders Synergy reeds de transformatie (ontwrichting) van 50 scholen naar 'slimme organisatie' heeft begeleid. Een open schoolcultuur met zelfsturende teams van leraren die zelf goed in hun vel zitten is inderdaad de randvoorwaarde om ook de leerlingen in hun 'flow' te krijgen: goed in hun vel, en met een identiteit en droom die in overeenstemming is met hun eigen talent. Als ondernemer had ik via Etion reeds kennis gemaakt met het boek 'Reinventing Organizations' van Frederic Laloux. Scholen slim organiseren is de vertaling ervan naar de scholen: een kwantsprong in vernieuwend onderwijs!"

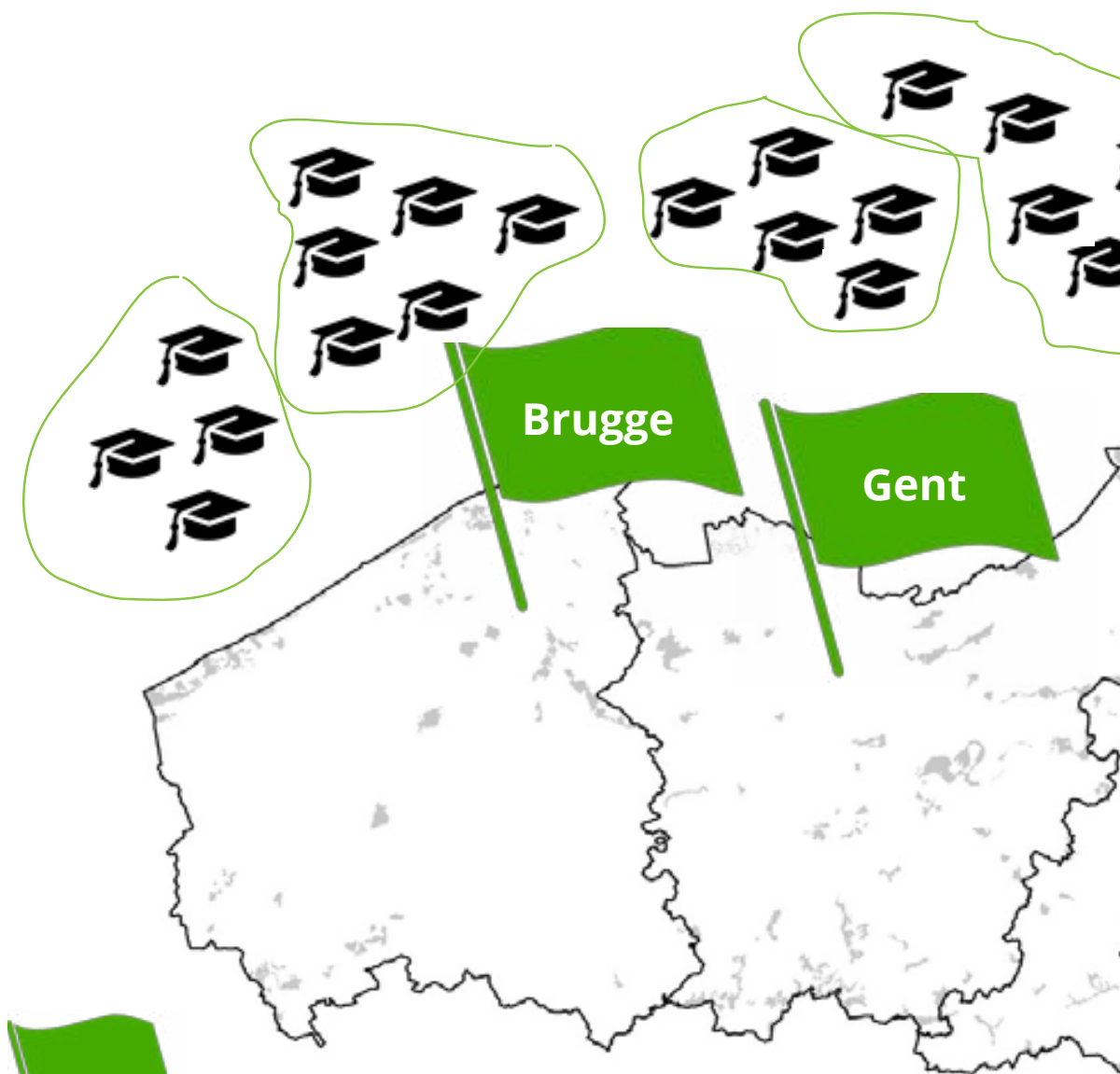
Flanders Synergy heeft reeds blijk gegeven van een grote doe-kracht en effectiviteit, en de nauwe samenwerking met de overheid werkt 'beleidsvoorbereidend'. Het klikte en het klopte, in geen tijd kwam het consortium tot stand: Flanders Synergy/pedagogische begeleidingsdiensten van de netten/CEGO/Leefsleutels/Fonds Gavoorgeeluk, met een vliegende start onder de leiding van Flanders Synergy: in elke Warme Stad een infosessie voor alle scholen in juni en start van de samenwerking met 50 scholen over de schooljaren 2017/18, 2018/19 en 2019/20, 10 scholen per stad met telkens per 5 scholen een lerend netwerk."

Wat maakt dat jij over drie jaar een tevreden man zal zijn?

"Het project 'Warme Scholen' zal geslaagd zijn als het flankerend onderzoek zal aangetoond hebben dat de integrale aanpak binnen de school bijdraagt tot de einddoelstelling 'Ieder goed in zijn vel', zowel de leerling als de leraar als coach. Met deze innovatieve aanpak hopen wij tevens een bijdrage te leveren aan het scholenbeleid van de toekomst. De beleidsnota van de Minister van Onderwijs Hilde Crevits stelt dat het welbevinden van de leerling een kernopdracht is van de school, ook het jaarrapport 2016 van de schoolinspectie stelt in haar aanbevelingen het welbevinden van de leerling centraal.

Rector Torfs van de KU Leuven pleit ervoor dat het basis- en secundair onderwijs terug meer 'humaniora' wordt met meer aandacht voor de 'menswording', voor het aanleren van meer weerbaarheid en veerkracht. De KU Leuven onderzoekt systematisch het mentaal welbevinden van de instromende nieuwe studenten. Angstaanjagend zijn de cijfers: 1 op 5 zegt zich niet goed in zijn vel te voelen, 1 op 8 zegt er al aan gedacht te hebben 'voor mij hoeft dit leven niet meer', 1 op 100 zegt reeds een poging ondernomen te hebben. Met het project MindMates zet de KU Leuven samen met het Fonds Gavoorgeeluk in op het mentaal welbevinden van de student, maar ook in het voortraject het basis- en secundair onderwijs is nog veel ruimte voor verbetering.

Ik pleit ervoor dat de overheid veel meer zou inzetten op universele preventie van het mentaal welbevinden van onze jeugd en dat het preventiebudget drastisch zou opgetrokken worden in verhouding met deze voorzien voor de preventie van verkeersdoden en terrorisme slachtoffers. Als federaal 1,5Mia€ is uitgetrokken voor de strijd tegen de terreur die +/- 40 slachtoffers heeft gemaakt, als al decennia consequente campagnes opgezet worden om het cijfer van 350/jr verkeersdoden in Vlaanderen te doen dalen, dan wordt in verhouding schrijnend onvoldoende ingezet om de 1200/jr zelfdodingen en 12.000/jr zelfmoordpogingen in Vlaanderen tegen te gaan en de honderdduizenden die zich niet goed in zijn vel voelen te helpen. Geen economie zonder mentaal sterke burgers. Wij zouden evenveel aandacht moeten hebben voor het BNG (Bruto Nationaal Geluk) als voor het BNP (Bruto Nationaal Product). Warme Steden en Warme Scholen willen hierin een grote exemplarische voorzet doen."

5 warme steden

50 warme scholen
basis & secundair

10 lerende netwerken
2 per stad

partners

De Kompaswaarde: **ieder goed in zijn vel**
zowel leerkrachten als leerlingen
accent op welbevinden, betrokkenheid & psychisch gezond functioneren

De school **warm ontwikkelen**

De school **warm ontwerpen**

De school **participatief organiseren**

in
samenwerking
met

De pedagogische begeleidingsdiensten van alle koepels alsook de Tabor-Groep